

به: ناظرین، مدیران کل و مدیران محترم گمرکات اجرایی
از: معاونت فنی و امور گمرکی
موضوع: اصلاح رویه انتخاب مسیر

بسم الله الرحمن الرحيم

الف - کلیات:

مدیریت خطر یکی از رویه های مدیریتی مؤثر و کارآمد است که به صورت نظام مند، اطلاعات لازم برای شناسایی محمولات دارای سطوح مختلف خطر و مقابله با آن را می دهد. استفاده از این رویه مدیریتی (که در اغلب سازمان ها اجرا می شود) در گمرک باعث ترخیص سریع محمولات کم خطر، اختصاص منابع محدود برای رسیدگی به موارد دارای خطر بالا، ایجاد تسهیلات برای مراجعین مرعی قانون و نهایتاً اجرای صحیح مقررات می شود. ماده ۱۱ قانون امور گمرکی، یک مورد از ۷ مورد مقدمه توجیهی کنوانسیون کیوتوی تجدید شده، مصوب ۱۳۸۹ مجلس شورای اسلامی (کاربرد فنون جدید مانند مدیریت خطر و کنترل براساس حسابرسی پس از ترخیص و حداکثر استفاده از فن آوری اطلاعات) و نیز استاندارد ۵-۶ این کنوانسیون (گمرک باید برای پشتیبانی مدیریت خطر، راهبرد سنجش میزان رعایت قوانین و مقررات را اتخاذ نماید) به استفاده از این شیوه مدیریتی اشاره دارد.

ب- روند اجرایی:

- روند اجرایی این رویه مدیریتی در گمرک را به صورت بسیار خلاصه می توان به ۵ مرحله به شرح زیر خلاصه نمود:
- ۱- مشخص کردن موارد: در کدام رویه های گمرکی می خواهیم مدیریت خطر را اجرایی کنیم (صادرات، واردات، ترانزیت، ...)
  - ۲- مشخص کردن خطرات: خطرات کاهش درآمدها (کم اظهاری، تقلب در مبدا، طبقه بندی اشتباه، ...)، خطرات جابجایی کالاهای ممنوع یا غیر مجاز (مواد مخدر، اسلحه، کالاهای تقلبی و اغفال کننده خریدار، ...)
  - ۳- تحلیل خطرات: احتمال وقوع (زیاد، متوسط، کم)
  - ۴- رتبه بندی خطرات: دارای اثرات بالا، متوسط و کم
  - ۵- مبارزه و جلوگیری از خطر: تعیین نوع اقدام (مسیرهای سبز، زرد، قرمز)

۱۳۹۴/۱۱/۱۴

گمرک جمهوری اسلامی ایران

معاون امور گمرکی

ثبت سیستم اتوماسیون

دولت و ملت، همدلی و همزبانی

ج- دلایل اصلاح:

گمرک ایران با اجرای «انتخاب مسیر» بیش از یک دهه تجربه در این رویه را دارد. بدیهی است به لحاظ تعدد بخشنامه ها و کم اثر شدن اجرا، شفاف و ساده سازی، لزوم نظارت مستمر و به ویژه به دلایل زیر رویه مزبور نیاز به بازنگری دارد:

۱- ایجاد شرایط جدید در تجارب خارجی پس از لغو تحریم ها؛

۲- به اجرا در آمدن «پنجره واحد تجارت فرامرزی» در گمرک؛

۳- لزوم مشورت و هماهنگی با سازمان ها و طرف های ذیمدخل، زیرا اجرای مدیریت خطر یک وظیفه جمعی دربرگیرنده تمام سازمان های مرتبط و همکاری آنها با یکدیگر است.

۴- تفاوت نحوه اقدام در سطح محلی و ملی با ملحوظ نمودن شرایط جغرافیائی، مراجعین و نوع کالاها در هر منطقه و محل.

د- اقدام:

باتوجه به مراتب فوق و تصمیمات متخذه در «کمیته مرکزی انتخاب مسیر»، گمرک قصد اصلاح و ادغام و صدور یک بخشنامه جامع در این خصوص را دارد. خواهشمند است ضمن رعایت بندهای «ب و ج»، نظرات خود به ویژه با هماهنگی قبلی و کامل با سازمان های مرتبط را **حداکثر ظرف مدت ۲ هفته** به این معاونت اعلام فرمائید. امید است با تسهیلاتی که از این طریق برای مراجعین صحیح العمل که منجر به کاهش هزینه های پنهان ناشی از رسوب کالا در مبادی و نیز افزایش رقابت پذیری تولید داخل می گردد، گمرک بتواند وظیفه خود را در شرایط حساس کنونی به نحو رضایت بخش انجام دهد.